

Vergaderjaar 1989–1990

21 124

Wijziging van enkele onderwijswetten naar aanleiding van de voorstellen van de commissie tot vereenvoudiging van de loonbelasting en de inkomstenbelasting

Nr. 8

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 17 november 1989

De ondergetekenden constateerden dat de leden van de C.D.A.-fractie moeite blijven hebben met de consequenties van het in tweeën splitsen van tariefgroep 2. Zij constateerden ook dat de leden van de fractie van de P.v.d.A. bij hun bezwaren blijven tegen de wijze waarop de Oort-wetgeving is vertaald naar de onderwijswetgeving. De ondergetekenden hebben pogingen in het werk gesteld de onderwijswetgeving zodanig te wijzigen dat de vereenvoudiging van de loon- en inkomstenbelasting tot zo klein mogelijke financiële veranderingen voor betrokkenen leidt. Eenduidigheid, duidelijkheid en uitvoerbaarheid zijn daarbij echter beperkende randvoorwaarden. Uitgaande van de horizontale tariefstructuur van de fiscale wetgeving, waarbij zij die gehuwd zijn zonder duurzaam gescheiden te leven, zij die ongehuwd samenwonen en de alleenstaanden in dezelfde tariefgroep 2 zijn ingedeeld, is gedacht aan een oplossing voor hen die een relatief grotere financiële bijdrage aan de studie van hun kind zullen leveren dan in de voor-Oortse situatie. De ondergetekenden hebben de mogelijkheid overwogen een verzoekschriftprocedure te introduceren voor degenen die het gunstige tarief voor de alleenstaanden wensen, gecombineerd met een intensieve steekproefsgewijze controle. Deze oplossing is echter zeer fraudegevoelig. Het is op geen enkele manier objectief – dat wil zeggen op basis van bestaande registraties – vast te stellen wie alleenstaande is.

Ongehuwd samenwonenden zijn derhalve niet van alleenstaanden te onderscheiden. De rechtmatigheid van de uitgaven voor studiefinanciering kan dan niet worden gegarandeerd zodat een goedkeurende accountantsverklaring – waar het streven op gericht is – verder in het verschiet komt te liggen. Bovendien brengt bovengenoemde procedure veel uitvoeringslasten met zich mee.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. brachten nog de gedachte naar voren om aan te sluiten bij de alleenstaandenregeling die in de Wet individuele huursubsidie wordt toegepast. Die oplossing roept in het systeem van die Wet weinig oneigenlijk gebruik op omdat niet alleen aan de ongehuwd samenwonende maar ook aan de ongehuwde met een inwoner een korting wordt opgelegd, zodat men er veelal niet of nauwelijks belang bij heeft om al dan niet als samenwonende dan wel alleenstaande te worden aangemerkt. In het systeem van studiefinanciering ligt

dat anders: de samenwonende heeft in 1989 een vrije voet van 50% van de voet van tariefgroep III en de alleenstaande een voet van 70%. Het belang onder de Wet op de studiefinanciering is voor de alleenstaande derhalve veel groter dan onder de Wet individuele huursubsidie. Omdat moeilijk te toetsen is wie samenwoont en wie alleenstaande is, kan ook deze suggestie niet gevolgd worden. Ondergetekenden handhaven daarom het eerdere voorstel tot splitsing van tariefgroep 2 in degenen die gehuwd zijn zonder duurzaam gescheiden te leven (met een bijdragevrije voet van 50% van het minimumloon) en anderen (met een bijdragevrije voet van 60% van het minimumloon). Ongehuwd samenwonenden worden daarbij ongewild bevoordeeld boven degenen die gehuwd zijn zonder duurzaam gescheiden te leven. In antwoord op de vraag van de leden van de fractie van het C.D.A. achten ondergetekenden een principiële stellingname in dezen niet uitvoerbaar. De uitgangspunten zijn hierboven reeds uiteengezet. Het ongewijzigd overnemen van de tariefgroepindeling van de Oortwetgeving voldoet het meest aan de criteria van eenduidigheid, duidelijkheid en uitvoerbaarheid. Dit geeft echter een te grote financiële achteruitgang voor met name de alleenstaanden. De ondergetekenden achten de oplossing waarbij de kleine groep van ongehuwd samenwonenden een financieel voordeel heeft ten opzichte van een vermindering van de financiële achteruitgang voor de relatief grote groep van alleenstaanden, aanvaardbaar.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G. J. M. Braks